

ERNST WIESNER

1890 MALACKY (RAKOUSKO-UHERSKO) – 1971 LIVERPOOL (VELKÁ BRITÁNIE)

Obr. 1: **Ernst Wiesner**, Liverpool, 1967

Obr. 2: **Činžovní vila Wilhelma Gutmanna** (1919–1920), Brno, současný stav

Obr. 3: **Moravská zemská životní pojišťovna** (1921–1922), Brno, dnes budova slouží státnímu zastupitelství

Obr. 4: **Česká banka Union** (1921–1925), Brno, dnes Český rozhlas Brno

Ernst Wiesner studoval v Brně na Zemské vyšší reálné škole a pokračoval na stavebním odboru Vyšší průmyslové školy. V roce 1909 po maturitě a prázdninové stavební praxi pokračoval jako mimořádný posluchač vídeňské techniky. Po roce přestoupil na Akademii výtvarných umění, kde Mistrovskou školu architektury pod vedením Friedricha Ohmanna zakončil v roce 1913. Ač Ohmannův žák, ovlivněn byl spíše vídeňským purismem. Obdiv k dílu Adolfa Loose vyjádřil v roce 1931 v článku k Loosovým šedesátinám, a i ve Wiesnerově díle je možné rozpoznat inklinaci k čistotě forem a střídmosti ornamentu. V blíže neurčeném dopisu Adolfu Loosovi (1) je zmiňována pravděpodobná Wiesnerova spolupráce: (2) „**ochota zastupovat Loose ve věci stavby domu pro T. v Paříži**“. Dále Zdeněk Kudělka zmiňuje soupis prací Arnošta Wiesnera, z něhož „**vyplývá, že Loos s ním projektoval obchodní dům Heleny Rubinsteinové v Paříži na Rue du Faubourg**“ (3). Již během studia projektoval, realizací z této doby byla přestavba Kellnerovy vily v Rosicích u Brna. První světovou válku strávil službou u ženijního pluku, po krátkém poválečném působení ve Vídni se v roce 1919 vrátil do Brna. Zde během dvaceti let architektské praxe vznikly podle jeho návrhů stavby, které jsou dodnes obdivuhodnými reprezentanty architektury nejvyšší kvality a nadčasových hodnot. 15. března 1939 tehdy již významný brněnský architekt uprchl do Londýna, kde pracoval pro československou exilovou vládu. Získal pracovní povolení RIBA a po roce 1945 působil jako samostatný architekt. Učil na školách architektury v Oxfordu a při Univerzitě v Liverpoolu. Po válce krátce navštívil Brno, v roce 1966, díky iniciativě Bedřicha Rozehnalů, mu byla udělena stříbrná pamětní medaile a v roce 1969 čestný doktorát Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. K plánované spolupráci mezi univerzitami již v době normalizace nedošlo. V červenci 1971 Ernst Wiesner v Liverpoolu zemřel.

Obr. 5: **Vila Stiassni** (1927–1929), Brno, stav domu v průběhu výstavby, zima 1929

Obr. 6: **Krematorium** (1925–1930), Brno, současný stav

Poznámky: 1 - KUDĚLKA, Zdeněk. Činnost Adolfa Loose v Československu. In: Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. F, Řada uměnovědná. 1973, roč. 22, č. F17. Brno, 1973, s. 141-145; 2 - „Jde patrně o brněnského architekta Arnošta Wiesnera, s nímž se Loos znal přinejmenším od roku 1924 z Brna. Za iniciálou T. se s velkou pravděpodobností skrývá Tristan Tzara, pro kterého Loos v té době projektoval v Paříži dům.“ Citováno ze sborníku viz pozn. 1; 3 - viz pozn. 1. Obrázky a reprodukce: 1 - Muzeum města Brna, sbírka oddělení architektury; 2 - Foto: Filip Šlapal; 3 - Foto: NPÚ, Miroslav Zavadil; 4 - Foto: Filip Šlapal; 5 - Foto ze soukromé sbírky; 6 - Foto: NPÚ, Miroslav Zavadil

Adolf Loos